

**ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ:
СПЕЦИФІКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Наша держава посідає третє місце у світі за обсягами імпорту блакитного палива. При очевидних ознаках газової залежності, в Україні практично нічого не робиться для того, щоб збільшити видобуток власного газу чи скоротити його надмірне споживання. Складається парадоксальне враження, начебто українцям вигідніше торгувати російським газом, ніж давати собі раду, користуючись власним.

У найближчі 5-6 років можна наростити обсяги видобутку газу щонайбільше до 30 мільярдів, оскільки понад 50 % ресурсної бази у нашій країні вже вичерпано.

Розвиток і використання нетрадиційних джерел енергії є актуальною проблемою для України, зважаючи на те, що свої потреби в енергоресурсах країна забезпечує лише на 25 %, імпортуючи 75 % природного газу. Крім того, ресурси традиційних джерел енергії вичерпуються, подальший розвиток традиційної енергетики пов'язаний із рядом проблем – небезпека при експлуатації, забруднення навколишнього середовища тощо. За таких умов важливого значення набуває використання альтернативних джерел - енергії Сонця, вітру тощо.

Від Сонця планета одержує одну півмільйонну частину випромінюваного тепла, причому 34 % цього тепла відбивається атмосферою. Це тепло можуть отримувати сонячні енергетичні станції, що дають теплову і електричну енергію, кожна з яких можна використовувати в прямій сфері призначення. Проте, періодичність і нерівномірність сонячної радіації, висока вартість оптичних систем роблять сонячні електростанції (СЕС) неконкурентоспроможними порівняно з традиційними ТЕС. Значно ефективнішими є комбіновані сонячно – паливні електростанції. Оскільки енергія сонячного випромінювання розподілена по великій площі, СЕС повинна мати збиральний пристрій з достатньою поверхнею, а отже, використання цієї енергії вимагає значних матеріальних і трудових ресурсів. Підраховано, що для виробництва 1 МВт/год електроенергії за допомогою енергії Сонця, потрібно витратити 10-40 тис. людино·год, тоді як для традиційних видів цей показник становить 200-500 людино·год. Проте, сонячні електростанції є перспективним напрямом розвитку енергетики. В Україні з 1998 р. працює Кримська СЕС. Оскільки потужність цієї СЕС становить лише 5 МВт, для її подальшого розвитку необхідно залучити додаткові фінансові кошти і науковий ресурс.

Отже, проблеми енергетичної співпраці України та Російської Федерації не мають одностороннього розв'язання. Проте без Росії система енергетичної безпеки видається неповною, тому для України нині дуже важливо налагодити відносини та дійти спільного консенсусу в цій сфері. Але раціонально використовуючи альтернативні джерела енергії та розвиваючи власний енергетичний потенціал ми можемо продемонструвати високу стабільність в сфері енергетики, якої на жаль у нас сьогодні немає.

Науковий керівник – М.В. Новикова, к.е.н., доц.